

Шамралуок Олена

методист

Науково-методичний центр професійно-технічної освіти
та підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних
працівників у Хмельницькій області
м. Хмельницький

МОТИВАЦІЯ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ В РЕГІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Результативність організації процесу розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю в регіональній системі підвищення кваліфікації значною мірою залежить від вмотивованості педагогів до неперервного професійного удосконалення.

Система мотивування до удосконалення рівня технологічної культури передбачає організацію і проведення методистами регіонального навчально(науково)-методичного центру професійно-технічної освіти (далі: НМЦ ПТО) таких заходів: залучення педагогів до роботи в творчих групах щодо розробки стандартів П(ПТ)О на модульно-компетентнісній основі, навчально-програмної документації; обговорення результатів аналізу навчальних досягнень учнів за результатами державної кваліфікаційної атестації; участь майстрів виробничого навчання у фахових майстер-класах; надання можливості поширення досвіду роботи через обласні форми методичної роботи; вивчення та узагальнення досвіду майстра виробничого навчання, сприяння в підготовці ним публікацій у фахових і науково-методичних виданнях; залучення до керівництва обласною фаховою секцією, до участі в експертних групах з оцінювання якості освітнього процесу у ЗП(ПТ)О регіону, до складу журі обласних змагальницьких заходів серед учнів і педагогів; участь педагогів у очних та дистанційних конкурсах (методичних розробок, навчальних майстерень тощо), обласних, всеукраїнських та міжнародних освітянських та галузевих виставках; створення обласної школи позитивного педагогічного досвіду на базі інноваційної освітньої практики.

Значно підвищують мотивацію професійного зростання педагогів індивідуальні форми методичного супроводу, серед яких слід назвати консультування, що представляє собою організовану взаємодію між методистом і майстром виробничого навчання, спрямовану на вирішення проблем і внесення позитивних змін в діяльність педагога [1].

Зауважимо, що в практиці роботи НМЦ ПТО важливо застосовувати різні види консультування [2], а саме: педагогічне консультування (надання консультаційної допомоги у вирішенні конкретної педагогічної проблеми (використання певних методів і технологій навчання, підготовка дидактичного матеріалу), проведення відкритого навчального заняття та ін.), методична

консультація (допомога у створенні творчих розробок, спрямованих на вдосконалення освітнього процесу), проектне консультування (розробка робочих навчальних програм професійно-практичної підготовки, технологічної карти уроку виробничого навчання із використанням нової педагогічної чи виробничої технології), процедурно-діагностичне консультування (проведення консультацій щодо розробки та застосування інструментарію педагогічної діагностики), евалюаційні послуги (надання допомоги в проведенні комплексного аналізу та оцінки результатів професійної діяльності), маркетингова консультація (надання допомоги щодо ситуацій на ринку праці та ринку освітніх послуг, формування позитивного іміджу педагога, закладу, професії), організаційно-методичне обслуговування (надання консультаційної допомоги щодо підвищення професійного рівня педагога (самоосвіта, методична робота, атестація, участь в методичних заходах та ін.)

При проведенні з майстрами виробничого навчання аграрного профілю зазначених вище регіональних методичних заходів ефективним є використання таких методів як моделювання проблемних ситуацій, кейс-стаді, бенчмаркінг, дискусія, доведення та переконування, делегування повноважень, Buddying [3].

Так, застосування методів моделювання проблемних ситуацій і кейс-стаді сприяє усвідомленню майстрами виробничого навчання аграрного профілю важливості підвищення рівня технологічної культури для опанування нових сегментів професійно-педагогічної діяльності, зміни її змісту і характеру, реалізації в педагогічній праці своїх потреб, схильностей і можливостей. Адже, опинившись в ситуації невизначеності, педагог має знайти шляхи її вирішення, що спонукає його до пошуку нової інформації, набуття відповідних умінь доцільно діяти в нестандартних умовах.

Бенчмаркінг як метод використовується в соціології, політології, але частіше в економіці в стратегічних маркетингових дослідженнях з метою підвищення ефективності діяльності організації шляхом нарощування конкурентних її переваг. У педагогічній діяльності під методом бенчмаркінгу розуміється виявлення та осмислення майстром виробничого навчання конкурентних переваг у педагогічному досвіді колег з метою удосконалення окремих аспектів власної діяльності на підставі даних про те, як це роблять носії відповідного ефективного досвіду.

Достатньо ефективним є метод дискусії, суть якого полягає в активному залученні педагогів до обміну думками, ідеями і міркуваннями про способи вирішення певної проблеми для цілеспрямованого впливу на розвиток соціально цінних переконань. Наприклад, для обговорення пропонуються такі питання: «Яка роль педагога у сучасному суспільстві?», «Якими якостями має володіти випускник ЗП(ПТ)О?», «Чи впливає використання інноваційних технологій навчання на підвищення якості підготовки майбутніх фахівців-аграріїв?», «Цифровізація агросектору: занепад чи розвиток сільських територій?». Роздуми над проблемами сприяють розвитку критичного мислення, створюються ситуації вибору.

Для зосередження уваги педагогів на актуальності проблеми розвитку технологічної культури використовується метод доведення та переконування. Методист НМЦ ПТО ознайомлює майстрів виробничого навчання з сучасними вимогами до педагогічної праці в контексті реформування системи П(ПТ)О, з кращими педагогічними практиками підготовки майбутніх фахівців-аграріїв, із провідними підприємствами агросфери регіону, використовуючи аналогії та порівняння.

Розглядаючи освітній процес у НМЦ ПТО з позицій андрагогічного підходу, застосовується метод делегування повноважень, який передбачає безпосередню участь майстрів виробничого навчання у плануванні та визначенні змісту роботи обласної фахової секції. Зазначимо, що керівництво діяльністю цього професійного об'єднання здійснює голова та його заступник, які обираються серед майстрів виробничого навчання. На методиста НМЦ ПТО покладається функція координатора.

Використання зазначених методів навчання здійснюється через прийоми і техніки методу Buddying, при якому методист НМЦ ПТО виступає в ролі неформального наставника при абсолютній рівноправності усіх учасників освітнього процесу. На відміну від наставництва метод Buddying орієнтований більшою мірою на позицію підтримки, розвитку мотивації майстра виробничого навчання щодо виникнення стійкого інтересу до розвитку технологічної культури. Оскільки мотивація виникає на основі суб'єктивних емоційних переживань, то основним завданням методиста стає розвиток потреби, стійкого інтересу до підвищення рівня технологічної культури.

Отже, завдяки системній роботі НМЦ ПТО щодо розвитку позитивної мотивації майстрів виробничого навчання аграрного профілю визначається та актуалізується професійне поле педагогів та стимулюється пошук шляхів удосконалення технологічної культури.

Список використаних джерел

1. Коліжук Г. В. Мотиваційний аспект розвитку професійної компетентності вчителів початкових класів у системі післядипломної педагогічної освіти. *Збірники наукових праць професорсько-викладацького складу ДонНУ імені Василя Стуса.*, [S.l.], may 2017. URL: <http://jpv.s.donnu.edu.ua/article/view/3569/3602> (дата звернення 12.09.2019 р.).
2. Романова Г.М. Проектування технологій професійного навчання майбутніх кваліфікованих робітників. *Професійно-технічна освіта: науково-методичний журнал НАПН України*. 2014. № 62. С. 47-64.
3. Шамралуєк О.Л., Методика розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю в умовах регіональної методичної служби. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*, 2018. № 59. С. 88-94.

